

N:o 26.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter enkan Anna Kristina Lindblom; gifven Stockholms slott den 4 december 1896.

Kronotorparen Gustaf Ludvig Lindblom från Ridö i Vesterås-Barkarö socken och hans hustru Anna Kristina Lindblom, född Olsdotter, hade genom testamente af den 19 mars 1890 bestämt, att hvilkendera af makarne, som efterlefde den andra, skulle behålla och besitta all i boet befintlig egendom och deröfver ega full dispositionsrätt, äfvensom att efter bådass död de tillgångar, som då funnes i boet, skulle tillfalla makarnes fosterdotter Amanda Charlotta Lindblom, gift med fiskaren Johan Wilhelm Tengström från Björnön i Irsta socken, sedan likväl ett belopp af 100 kronor först utgått till makarne Tengströms dotter Helga Serafia Tengström.

Den 2 april 1890 afled mannen Lindblom, efterlemnande såsom sterbhusdelegare sin bemälda hustru samt såsom arfvingar myndiga syskonen Jonas Ulrik Lindblom, Fredrik Verner Lindblom och Maria Charlotta Lindblom, gift med statdrängen G. Nordström. På grund af ofvan omförmälda testamente, hvilket efter mannens död blef i laga ordning bevakadt, disponerade enkan Lindblom egendomen i boet till sin död, som inträffade den 14 januari 1891. Efter enkan Lindblom, som icke efterlemnade kända arfvingar, förrättades bouppreckning den 25 februari sistberörda år, dervid, enligt hvad af instrumentet öfver för-

rättningen inhemtas, bland afgående poster ett belopp af 100 kronor tillgodoförts ofvanbemälde Tengström för vård af enkan Lindblom under år 1890, hvarjemte behållningen i boet upptagits till 707 kronor 59 öre. Emellertid hade hustru Tengström aflidit redan den 20 december 1890; och Tengström, hvilken efter enkan Lindbloms död satt sig i besittning af hennes qvarlåtenskap, underlät att för sin omyndiga dotter Helga Serafia i laga ordning bevaka det af makarne Lindblom upprättade testamente.

På grund häraf, och då några arfvingar efter enkan Lindblom icke inom natt och år från dödsfallet anmält sig, instämde kammaradvokatfiskalsembetet förbemälde Tengström till Tuhundra, Siende och Ytter-Tjurbo häradsrätt, under yrkande, att makarne Lindbloms testamente måtte förklaras ogildt, så vidt detsamma rörde Helga Serafia Tengström, och i följd deraf enkan Lindbloms qvarlåtenskap efter afdrag af det belopp, som på grund af hennes mans giftorätt tillkomme dennes arfvingar, tillfalla Kongl. Maj:t och kronan, äfvensom att Tengström, som hade qvarlåtenskapen i sin vård och vore förmyndare för sin ofvanbemälda dotter, måtte förpligtas att redovisa danaarfsmedlen jemte ränta.

Under målets handläggning vid häradsrätten lät Tengström, med uppgift att det i testamentet till förmån för hans dotter Helga Serafia upptagna beloppet ursprungligen blifvit henne af makarne Lindblom anvisadt såsom faddergåfva, till bestyrkande af nämnda uppgift såsom vittnen afhöra skolläraren Fredrik Olander och soldaten Johan Valfrid Ryd, hvilka, enligt hvad det vid förhöret förda protokoll utvisar, berättade: 1:o) *Olander*, att makarne Lindblom, på hvilkas begäran vittnet skriftligen uppsatt testamentet, dervid yttrat, att de ett hundra kronor, som skulle tillfalla Helga Serafia Tengström, skulle utgöra faddergåfva; samt att vittnet af enkan Lindblom fått i uppdrag att, så snart medel från den af vittnet förrättade auktion efter hennes aflidne man influtit, utbetala berörda faddergåfva, men att enkan Lindblom dessförinnan aflidit, i anledning hvaraf vittnet icke kunnat utbetala summan; hvarjemte vittnet på framställd fråga uppgaf, att de etthundra kronor, som i boupp-teckningen efter enkan Lindblom upptagits såsom ersättning till Tengström för hennes vård, måste anses vara en ringa ersättning för det besvär, Tengström haft med makarne Lindblom, hvilka under många år bott i Tengströms hem, och 2:o) *Ryd*, att, då makarne Lindbloms testamente skrefs, dervid vittnet varit närvarande, mannen Lindblom yttrat, att de skulle gifva Helga Serafia Tengström en »slant» i faddergåfva; att hustrun

på grund deraf sagt, att de väl icke kunde gifva henne mindre än etthundra kronor, hvarefter denna summa upptagits i testamentet, hvilket vittnet Olander skriftligen uppsatt; att vittnet vid ett tillfälle hört enkan Lindblom yttra, att hon »med varm hand» ville gifva flickan Tengström etthundra kronor; samt att etthundra kronor vore ringa ersättning för den omvårdnad, Tengström skänkt makarne Lindblom, hvilka under åtskilliga år innebott hos Tengström.

Genom utslag den 5 juni 1895, som vunnit laga kraft, har häradsrätten, utan afseende å hvad Tengström i målet invändt, förklarar ofvanberörda testamente icke utgöra hinder för Kongl. Maj:t och kronan att såsom danaarf utbekomma enkan Lindbloms qvarlätenskap; i följd hvaraf Tengström, hvilken tagit makarne Lindbloms bo i besittning, förpligtats att, sedan boutredning efter enkan Lindblom blifvit verkställd samt den del i hennes efterlemnade bo, som kunde tillkomma hennes förut aflidne mans arfvingar, blifvit afskild, genast till kammaradvokatfiskalsembetet utgifva återstoden af enkan Lindbloms qvarlätenskap jemte ränta derå efter fem procent om året från den dag, Tengström af stämningen i målet undfått del, eller den 3 november 1894, till dess betalning komme att ske.

I en till Kongl. Maj:t den 20 mars innevarande år ingifven skrift har Tengström anfört, att han och hans hustru städse omsorgsfullt och troget vårdat och tillsett makarne Lindblom, särskildt hustru Lindblom, hvilken under många år varit sjuk och oafbrutet sängliggande och i följd deraf kräft en synnerligen noggrann och ansträngande skötsel, samt att makarne Tengström, som efter mannen Lindbloms död tagit enkan till sitt hem för att på bästa sätt kunna vårda henne, härför eller för enkan Lindbloms kosthållning icke åtnjutit någon ersättning utöfver det belopp, etthundra kronor, som för sådant ändamål upptagits i bouppteckningen efter enkan Lindblom; och har Tengström, enär berörda belopp icke närmelsevis motsvarade ifrågavarande kostnad, samt enligt Tengströms åsigt af ofvan omförmälda vittnesmål framginge, att det i makarne Lindbloms testamente till förmån för hans dotter Helga Serafia upptagna beloppet, etthundra kronor, varit afsedt att till henne i enkan Lindbloms lifstid öfverlemnas såsom gåfva, ehuru densamma icke hunnit fullbordas, i underdånighet anhållit, att kronans rätt till ifrågavarande danaarf måtte till förmån för sökanden och hans dotter Helga Serafia efterskänkas.

Till stöd för den underdåniga ansökningen har sökanden åberopat *dels* ett af ledamoten af Riksdagens Första Kammare grefve Gust. Er.

Lewenhaupt å Geddeholm utfärdadt intyg, utvisande att sökanden icke, intygsutgifvaren veterligen, egde andra tillgångar för sitt och sin familjs uppehälle än hvad sökanden genom sträfsamt arbete förvärfvade, samt att han egnat enkan Lindblom en öm och omsorgsfull vård utan att därför hafva åtnjutit nämnvärd ersättning; *dels* ett af kronofogden i orten utfärdadt intyg, deri kronofogden, med upplysning att ifrågavarande danaarfsmedel uppginge till 383 kronor jemte fem procent ränta derå från den 3 november 1894, likaledes vitsordat, att sökanden icke egde andra tillgångar än dem, han genom eget kroppsarbete kunde förtjena, samt att makarne Lindblom, och särskildt hustrun, blifvit af Tengström ömt och omsorgsfullt vårdade; *dels ock* ett af ordföranden i Irsta sockens kommunalstämma, C. F. Johansson, och kyrkoherden i Irsta församling, C. A. Svenson, afgifvet intyg, att sökanden, som befunne sig i mindre bemedlade omständigheter, icke tillgodonjutit närmelsevis skälig ersättning för enkan Lindbloms vård och kosthållning under den tid, hon vistats i sökandens hem.

I anledning af berörda ansökning har underdånigt utlåtande afgifvits af ej mindre Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Vestmanlands län, som, då, enligt Kongl. Maj:ts befallningshafvandes åsigt, i förevarande fall alla skäl talade för efterskänkande af kronans rätt, tillstyrkt bifall till den underdåniga ansökningen, än äfven kammaradvokatfiskalsembetet, som, med hänsyn till hvad i ärendet blifvit upplyst angående sökandens förhållande till enkan Lindblom och hans mindre bemedlade ställning, hemställt om aflåtande till Riksdagen af nådig proposition i det syfte, som af sökanden i den underdåniga ansökningen angifvits.

Med afseende å hvad i ärendet sålunda förekommit, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva, att ifrågavarande danaarfsmedel må å sökanden och hans dotter, Helga Serafia Tengström, öfverlåtas till fördelning dem emellan sålunda, att den sistnämnda erhåller etthundra kronor samt sökanden det återstående beloppet.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas, och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

O S C A R.

Claës Wersäll.

Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 december 1896.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern *Boström*,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve *Douglas*,
Statsråden: friherre *Åkerhielm*,
Wikblad,
Gilljam,
friherre *Rappe*,
Christerson,
Wersäll,
Annerstedt,
von *Krusenstjerna*.

Departementschefen, statsrådet *Wersäll* föredrog slutligen:

En af fiskaren *Johan Vilhelm Tengström* å *Björnön* gjord underdånig ansökning, att kronans rätt till danaarf efter kronotorparen *Gustaf Ludvig Lindbloms* aflidna enka *Anna Kristina Lindblom*, född *Olsdotter*, från *Ridö* i *Vestmanlands län* måtte efterskänkas till förmån för sökanden och hans omyndiga dotter *Helga Serafia*;

i anledning hvaraf underdånigt utlåtande afgifvits ej mindre af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i *Vestmanlands län*, än äfven af kammaradvokatfiskalsembetet, som dervid meddelat, att ifrågavarande danaarfsmedel med upplupen ränta uppginge till omkring 400 kronor.

Kongl. Maj:ts Nåd. Proposition N:o 26.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit, tillstyrkte statsrådet, att Kongl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva, att ifrågasvarande danaarfsmedel finge å sökanden och hans dotter Helga Serafia Tengström öfverlätas till fördelning dem emellan sålunda, att den sistnämnda erhöle ett-hundra kronor samt sökanden det återstående beloppet.

Hvad statsrådet sålunda tillstyrkt behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan — — — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Hugo Malm.